

Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

«Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες συναφείς διατάξεις»

Ι. Με τις διατάξεις των άρθρων 1-28 (Μέρος Α΄) του προς ψήφιση νομοσχεδίου καθορίζεται το νέο μισθολογικό καθεστώς των υπαλλήλων του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Με τις διατάξεις των άρθρων 29 έως 55 (Μέρος Β΄) ρυθμίζονται μισθολογικά θέματα των δικαστικών λειτουργών, των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ, των μελών επιστημονικού προσωπικού και ειδικού διδακτικού προσωπικού των Α.Τ.Ε.Ι., των ερευνητών και ειδικών λειτουργικών επιστημόνων, των γιατρών του Ε.Σ.Υ., των διπλωματικών υπαλλήλων, των στρατιωτικών εν γένει κ.λπ.

Το προτεινόμενο μισθολόγιο του Μέρους Α΄ καθιερώνει 18 ξεχωριστά μισθολογικά κλιμάκια για κάθε κατηγορία υπαλλήλων (ΠΕ – ΤΕ – ΔΕ – ΥΕ), στα οποία εντάσσονται οι υπάλληλοι σύμφωνα με τα τυπικά τους προσόντα. Ως βάση προσδιορισμού των μισθολογικών κλιμακίων όλων των κατηγοριών προβλέπεται ο βασικός μισθός υπαλλήλου της κατηγορίας ΥΕ. Τα αντίστοιχα μισθολογικά κλιμάκια των άλλων κατηγοριών καταβάλλονται προσαυξημένα σε σχέση με την κατηγορία ΥΕ κατά συγκεκριμένους συντελεστές. Όλα τα επιδόματα που συναπαρτίζουν τις συνολικές μηνιαίες αποδοχές ορίζονται στο άρθρο 8 του νομοσχεδίου και προτείνεται η ενσωμάτωσή τους στους νέους βασικούς μισθούς. Σκοπός των προτεινόμενων ρυθμίσεων του Μέρους αυτού είναι η εξομάλυνση κατά δικαιότερο τρόπο των μισθολογικών διαφορών που έχουν διαμορφωθεί κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την εφαρμογή του ν. 2470/1997 και εντεύθεν.

Περαιτέρω, στα άρθρα 29 έως 55 του νομοσχεδίου (Μέρος Β΄) ρυθμίζονται μισθολογικά θέματα των συγκεκριμένων κατηγοριών λειτουργών και υπαλλήλων που αναφέρονται σε αυτά, δεδομένου ότι κρίθηκε «...επιβεβλημένη η αναδιάρθρωση και ο εξορθολογισμός της δομής τους...» (βλ. Αιτιολογική Έκθεση επί του νομοσχεδίου, Ι, σελ. 1).

II. Α. Ως προς τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 2 του νομοσχεδίου, σύμφωνα την οποία οι υπάλληλοι των κατηγοριών ΤΕ ή ΠΕ που υπηρετούσαν κατά την 1.1.1997 και δεν έχουν πτυχίο ή δίπλωμα ΤΕΙ ή Πανεπιστημίου ή ισότιμο σχολών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής θα εξελίσσονται στα μισθολογικά κλιμάκια 17ο έως 1ο της ΔΕ κατηγορίας, έχει κριθεί ότι η διαφοροποίηση στα μισθολογικά κλιμάκια ανάλογα με την ύπαρξη ή μη, ως τυπικού προσόντος, του πτυχίου τους δεν συνιστά παραβίαση της συνταγματικής αρχής της ισότητας. Ειδικότερα, όπως έχει γίνει δεκτό, «με τον ν. 2470/1997 ο νομοθέτης οργάνωσε εξ αρχής τα μισθολογικά κλιμάκια των υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης. Προέβλεψε δε, μεταξύ άλλων, διαφοροποίηση, υπέρ των υπαλλήλων της κατηγορίας ΤΕ που έχουν πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ή ισότιμο, οι οποίοι θα κατατάσσονται στα μισθολογικά κλιμάκια 21ο έως 4ο έναντι των λοιπών συναδέλφων τους της ίδιας κατηγορίας που δεν διαθέτουν το παραπάνω προσόν, οι οποίοι θα κατατάσσονται και θα εξελίσσονται στα μισθολογικά κλιμάκια 27ο έως 10ο. Η διαφορετική αυτή μεταχείριση είναι σύμφωνη με τη διάταξη του άρθρου 4 του Συντάγματος, διότι δικαιολογείται από τα διαφορετικά προσόντα των υπαλλήλων της κατηγορίας αυτής. Άλλωστε, ανάλογη προνομία γίνεται για τους υπαλλήλους της ίδιας κατηγορίας ΤΕ με αυξημένα τυπικά προσόντα (πτυχίο ή δίπλωμα τετραετούς φοίτησης) που εξελίσσονται στα ΜΚ με εισαγωγικό το 20ο και καταληκτικό το 3ο, καθώς και για τους υπαλλήλους της κατηγορίας ΠΕ που έχουν τίτλο σπουδών μεγαλύτερης της συνήθους τετραετούς φοιτήσεως (...) το άρθρο 29 του ν. 2470/1997 λαμβάνει πρόνοια ώστε σε κάθε περίπτωση οι συνολικές μηνιαίες αποδοχές να μη μειωθούν συνεπεία της ως άνω νέας υποχρεωτικής κατάταξης σε ΜΚ σε επίπεδο χαμηλότερο εκείνου στο οποίο ευρίσκονταν στις 31.12.1996...» (ΔΠρΑθ 2841/2001 ΔιΔικ 2002, σελ. 238, ΣτΕ 2841/1988 ΔιΔικ 1989 σελ. 819, ΔΕ-φΑθ 1903/1999 ΔιΔικ 2000 σελ. 102, ΣτΕ 2770/1997 ΕΔΔΔ 2000 σελ. 408, πρβλ. επίσης ΣτΕ 3911/2000 σε ΕλΔνη 2002, σελ. 1199επ., ΝοΒ 2002, σελ. 815, βλ. επίσης για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των δημοσίων υπαλλήλων, μεταξύ άλλων σε Ε. Σπηλιωτόπουλου - Χ. Χρυσανθάκη, Βασικοί θεσμοί δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου, 1999, σελ. 95 επ.).

Άλλωστε, όπως έχει επίσης κριθεί, ως υπηρεσία για την κατάταξη και εξέ-

λιξη των υπαλλήλων στα μισθολογικά κλιμάκια και για τον υπολογισμό των αποδοχών τους υπολογίζεται και η προϋπηρεσία, η οποία είχε ληφθεί υπόψη, ως ουσιαστικό προσόν διορισμού των υπαλλήλων. Η εν λόγω προϋπηρεσία υπολογίζεται εφόσον είχε προβλεφθεί στη σχετική προκήρυξη ως απαραίτητο προσόν των υποψηφίων προς διορισμό υπαλλήλων και αξιολογήθηκε στη συνέχεια από το υπηρεσιακό συμβούλιο για την επιλογή των καταλληλότερων από αυτούς (βλ. ΣτΕ 1170/1999 ΕλΔνη 2002, σελ. 1994 (περίλ.), ΕΔΔΔ 2002, σελ. 384, ΣτΕ 1766/1999 ΕΔΔΔ 2002, σελ. 193, ΣτΕ 1793/2001 ΕλΔνη 2002, σελ. 1199, ΝοΒ 2002, σελ. 1368 (περίλ.), ΣτΕ 3215/2001 ΤοΣ 2002, σελ. 142, βλ. επίσης Ε. Βενιζέλου, Ο χρόνος άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος και ο υπολογισμός του χρόνου υπηρεσίας των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων νηδδ κατά το ν. 1505/84, γνωμοδότηση σε Αρμενόπουλο 1988 σελ. 220-224).

Β. Ως προς τη διάταξη του άρθρου 8 Α. παρ. 8 του νομοσχεδίου, με την οποία καθορίζονται οι κατηγορίες υπαλλήλων στους οποίους χορηγείται το επίδομα πληροφορικής και ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις καταβολής του, έχει κριθεί συναφώς ότι «...κατά τον ν. 2470/97 από την ισχύ του ίδιου νόμου, το προβλεπόμενο από τις διατάξεις αυτού επίδομα πληροφορικής δεν καταβάλλεται σε όλους τους υπαλλήλους που κάνουν απλή χρήση Η/Υ προσωπικών υπολογιστών, αλλά μόνο σε συγκεκριμένες ειδικότητες υπαλλήλων με τα αναφερόμενα προσόντα που υπηρετούν σε νομοθετημένες θέσεις και υπηρεσίες, με μόνη εξαίρεση την περίπτωση που με απόφαση του οικείου προϊστάμενου ανατίθεται η αναπλήρωση των καθηκόντων των συγκεκριμένων θέσεων και ειδικοτήτων σε υπαλλήλους αντίστοιχης εξειδίκευσης άλλων κατηγοριών...» (ΔΕφΘεσ 1585/2001 ΔιΔικ 2002, σελ. 230, ΕλΣυν 11/2002 ΑρχΝ 2002, σελ. 848, βλ. επίσης ΑΠ 651/2000 σε ΕερδΔ 2001 σελ. 800, σύμφωνα με την οποία «...το ειδικό επίδομα (...) για τη λειτουργία υπηρεσιών πληροφορικής στο Δημόσιο ή τα νηδδ δικαιούνται όχι μόνο όσοι υπηρετούν σε οργανικές θέσεις προσωπικού κέντρων πληροφορικής αλλά και εκείνοι οι υπάλληλοι στους οποίους έχουν ανατεθεί σχετικά με το αντικείμενο των ειδικοτήτων αυτών καθήκοντα κατ' αποκλειστική ή έστω κύρια απασχόληση, εφόσον πάντως στις υπηρεσίες που υπηρετούν δεν έχουν προβλεφθεί σχετικές οργανικές θέσεις...»).

Γ. Με τη διάταξη του άρθρου 8 Β. παρ. 3 του νομοσχεδίου καταργούνται από την έναρξη της ισχύος του όλα τα λοιπά επιδόματα, αμοιβές και αποζημιώσεις -με οποιαδήποτε ονομασία και αν δίνονται και από οποιαδήποτε πηγή και αν προέρχονται - τα οποία καταβάλλονται στους υπαλλήλους του Μέ-

ρους Α' του νομοσχεδίου. Σχετικά με τη ρύθμιση που προβλέπεται σε αυτή τη διάταξη, σημειώνεται ότι με την υπ' αριθ. 811/1999 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (σε ΔιΔικ 2000 σελ. 1140-1142), οι διατάξεις του άρθρου 8 ν. 2470/1997 με τις οποίες καταργήθηκε η παροχή του ά. 11 παρ. 1 ν. 287/1976 - και συγκεκριμένα η αύξηση στους υπαλλήλους οι οποίοι υπηρέτησαν σε παραμεθόριο περιοχή πέραν της 3ετίας του χρονοεπιδόματός τους με συνυπολογισμό πλασματικού χρόνου ίσου προς τον πραγματικό και μέχρι τρία έτη κατ' ανώτατο όριο - κρίθηκαν αντίθετες προς το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ), η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974 και έχει, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 Σ, αυξημένη τυπική ισχύ. Συγκεκριμένα κρίθηκε ότι η παραχώρηση εκ μέρους της Πολιτείας του οικονομικού αυτού κινήτρου σταθερά για μία εικοσαετία και για προφανείς εθνικούς λόγους -την ενίσχυση των παραμεθωρίων περιοχών - είχε ως αποτέλεσμα να παγιωθεί στους εν λόγω υπαλλήλους αρχικά προσδοκία για συμπεριφορά σύμφωνη προς τη θέση αυτή της Πολιτείας, στη συνέχεια δε κεκτημένο περιουσιακό δικαίωμά τους, δεδομένου ότι στην «...έννοια της περιουσίας περιλαμβάνονται όχι μόνο τα εμπράγματα δικαιώματα, αλλά και όλα τα δικαιώματα περιουσιακής φύσεως και τα κεκτημένα οικονομικά συμφέροντα. Καλύπτονται έτσι τα ενοχικά περιουσιακά δικαιώματα και απαιτήσεις, είτε αναγνωρισμένες με δικαστική ή διαιτητική απόφαση είτε απλώς γεγεννημένες κατά το εθνικό δίκαιο εφόσον υπάρχει νόμιμη προσδοκία με βάση το ισχύον έως την προσφυγή στο δικαστήριο δίκαιο, ότι μπορούν να ικανοποιηθούν δικαστικά ...» (πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου Pressos Compania Naviera SA κατά Βελγίου (Α 332) 1995 παράγρ. 28, Pine Valley Development κατά Ιρλανδίας (Α 222) 1992, παράγρ. 51, βλ. επίσης ΟΛΑΠ 40/1998, ΑΠ 510-510/2002, 957/2002, ΑΠ 71/2003 και 79/2003, με τις οποίες κρίθηκε ότι η διάταξη του ά. 20 παρ. 15 του ν. 2556/1997 με την οποία καταργήθηκε δικαίωμα μισθολογικής προαγωγής υπαλλήλων, έρχεται σε αντίθεση προς τον κανόνα του ά. 1 παρ. 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ, διότι επιφέρει απόσβεση περιουσιακών ενοχικών δικαιωμάτων, και ως τέτοιο θεωρείται και το δικαίωμα μισθολογικής προαγωγής στο μέτρο που έχει γεννηθεί πριν από την με νόμο κατάργησή του, εκτός αν συντρέχουν αποχρώντες λόγοι δημοσίου συμφέροντος, πρβλ. επίσης Ε.Σ. 43/2001 σε ΕΔΚΑ 2001 σελ. 219 επ., βλ. εκτενέστερα τον σχετικό προβληματισμό ως προς την έννοια και προστασία των δικαιωμάτων περιουσιακής φύσεως μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης 40/1998 ΟΛΑΠ, σε Γ. Κασιμάτη, Η απόφαση 40/1998 της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου : Οι βά-

σεις εφαρμογής της αρχής σεβασμού και προστασίας της αξίας του ανθρώπου και της εγγύησης της ιδιοκτησίας, ΝοΒ 1999, σελ. 705 επ.) .

Αθήνα, 10 Νοεμβρίου 2003

Η εισηγήτρια επιστημονική συνεργάτις
Αλεξάνδρα Καρέτσου

Ο προϊστάμενος του Α' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέλιος Ν. Κουσουλής
Επικ. Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος της Α' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Μ. Παντελής
Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Καθηγητής Κώστας Μαυριάς